

ဘင်သီကြီး အိုတ်ရ။ မူဟိုတ်အဓိပ္ပါယ်တို့ဏအံ ဝံမံက်ကျွန်ကျွင်ရောဂ် နှိအရာတုပညာလိက်ပတ်မန် တအံ ဂပ်ဂပ်ဒးလူတ်ဂွဲရ။

ဒးဟိုလညာတ်အဲမွဲး ဝေါဟာရဗျာတြံ ‘ညီလာခံဝင်သည်’ ဗွဲအဓိပ္ပါယ်အေဂံလိက် to attend a royal audience or levee ဂ် ပွဲဘာသာမန်ပို ညးတမ္မာစကာတ် ‘သီကြီးသိုင်’ ရ။ အမတ်တအံဒးသီကြီး သိုင်တု သိုင်ဂ်ဒင်သီကြီးအမတ်တအံရ။ ‘မင်းညီလာခံနေရာ’ ဂ် ပွဲဘာသာမန်ပို ညးတမ္မာစကာတ် ‘ဌာန်အသီကြီး’ ရ။ ‘ဌာန်အသီကြီး’ မွဲးဂ် ‘ဌာန်အမတ်တအံသီကြီးသိုင်’ (ဝါ) ‘ဌာန်သိုင်ဒင်အသီကြီး အမတ်တအံ’ မဝံအဓိပ္ပါယ်ရ။ ပဟိုတ်နူဂ်ရ ပွဲခေတ်တူဏအံ ဒွဲဗွဲတအံစကာတ် ဝေါဟာရ ‘ညီ လာခံ’ ဗွဲအဓိပ္ပါယ်အေဂံလိက် conference ဂ် မန်တအံလေဝ်ဗက်စကာကျွင် ဝေါဟာရမန် ‘သဘင် သီကြီး’ ဝံအိုတ်ရ။ နူဂ်မွဲအဆင် ဝေါဟာရမန် ‘သီကြီး’ ဂ်လေဝ် ဗွဲဒဒ်ပိုဒ်ကြိယာမွဲ မန်ပိုရပ်စပ်စကာ ကျွင် ဗွဲအဓိပ္ပါယ်ဗွာ ‘ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သည်’၊ ဗွဲအဓိပ္ပါယ်အေဂံလိက် to discuss, to confer ရ။

((((((((((((())))))))))))))

ခမိ။ ဂမိ။

ဝေါဟာရ ‘ခမိ’ ဝံ ပွဲခေတ်ပိုတူဏအံ ဇာပ်မွဲတ်တီဒိုင်အဓိပ္ပါယ်ခေရ သူးမာန်ဟာ? အဓိပ္ပါယ်ခေမ ဗျိုက်တို့ဒိုင် ခေမရနက်ဗွန်ဒိုင်လေဝ် နွံကိုအဲဂွဲညာတ်ကေတ်တု တွဟ်နသိုက်ဂွဲစွောန်ထွးပပြာကတ်ကို အဓိပ္ပါယ်မရနက်ဗွန်ဒိုင် မဗျိုက်တို့ဒိုင်တအံဂ်တု အဲဒးဟိုဂးတ်ဝေါဟာရဝံရောင်။ အဓိပ္ပါယ်မဗျိုက်တို့ မရနက်ဗွန်ဒိုင်တအံဂ် ထေက်ကိုပိုဒးကလေဝ်ဗွဲတ်ပိုင်ခေတု ညိုင်ပိုဂွဲကလေဝ်ရပ်စပ်စကာခေ ချိုက် ချိုက်ပေင်ပေင်မာန်ပွန် ပွိုက်ဇော်ရ။ သာ်ဂ်ရောင် အဓိပ္ပါယ်ခေလဲလဲတိုန် ဝေါဟာရမန်ပိုလေဝ် ဤင် တိုန်ရောင်ဟံ့သေင်ဟာ။ အဓိပ္ပါယ်ညးဂမ္တိုင်တိုက် မူရော? အဓိပ္ပါယ်မွဲတ်တီအောန် အဓိပ္ပါယ်မရနက် ဗွန် အဓိပ္ပါယ်မဗျိုက်တို့ဒိုင်ဂ် မူရော? ညးတွဝါသနာလိက်ပတ် သောတုဇန်တအံညးဂမ္တိုင် ဩဝဂပ် ဂပ်လူတ်ဂွဲစိတ်ရ။

ဝေါဟာရဝံ ‘ခမိ’ ကို၊ ‘ခမိ’ ကို၊ ‘ဂမိ’ ကို၊ ‘ဂမိ’ ကို ရ်သာ်ဝံ နဲပံင်မအခပ်တွဟ်ဟ်သာ်မဗျူတ်ဂ် ဝံညာတ်ကေတ်ပွဲလိက်မန်တြံရ။ ပွဲခေတ်ပိုလူဟ်ဏအံ ဟိုတ်ညးဂမ္တိုင်ဗျူတ်ဒိုင် ‘ခမိ’ ကို၊ ပွမဗျူ တ် ‘ခမိ’ ဂ် သိုခေညီသာဒိုင်ကိုလိက်မန်တြံကိုဒ်တု ‘ခမိ’ ဟေင် ထေက်ကိုပိုဒးဗျူအာရောင် အဲ ဇော်စိုတ်ရ။ ပွဲမဗျူတ် ‘ခမိ’ ကို ‘ဂမိ’ ဂ် လက်သန်ကွက်ဟ(၂)ဝံဂ် ခေထွးတ်ရမ်သာင်အခပ်ဗျန်အ ယောသဟေင်၊ လက်သန်ကွက်(၂)ဝံဂ် ဟံ့ဒးဗွဲတ်ရမ်သာင်ရ။

ပွဲအဘိဓါန်မန်အေဂံလိက်အာဟာလီဒေဂ် ညးထွေးလဝ် ‘ခမ္မိ’ တဲ ကိုလဝ်အဓိပ္ပါယ် နဒဒ်ပိုဒ်ကြိယာမဲ့ ကို သိုဒဒ်ပိုဒ်နာမ်မဲ့ရ။ ညးကိုလဝ် v. to ordain; n. a fully ordained monk ရ။ ပွဲအဘိဓါန်မန်ဗျာအာထောန်သိုင်ဂ် ညးထွေးလဝ် ‘ခမ္မိ’ တဲ ညးကိုလဝ်အဓိပ္ပါယ် ‘ရဟန်းသံဃာ’ ရ။ ဗွဲအဓိပ္ပါယ်ပိုဒ်ကြိယာဂ် ထွေးလဝ်ဟွံမဲ့ရ။ အာထောန်သိုင်မကိုလဝ်အဓိပ္ပါယ် ‘ရဟန်းသံဃာ’ မွဲးဝွံဂ် ဟွံဒး ကိုအဓိပ္ပါယ်ဒေုကုင် အဲညာတ်ကေတ်ရ။ ‘သံဃာ’ မွဲးဂ် မန်ပိုကော်ခ ‘သင်’ ရ။ ဗွဲစွတ်မွဲးဂ် ‘ခမ္မိပွဲ သာသနာ’ ဂ်ရောင် ညးကော်ခ ‘သင်’ ဗတ်ဗျာမွဲး ‘သံဃာ’ ရ။ ဝေါဟာရမန် ‘ခမ္မိ’ မွဲးဝွံဂ် ‘ခမ္မိမွဲးသာသနာ’ လေဝ်ဒ်မာန်ရ။ ‘ခမ္မိမွဲးသာသနာ’ ဂ် ညးဟွံကော်ခ ‘သင်’ ရောင်။ ‘ခမ္မိမွဲးသာသနာ’ ဂ် ညးကော်ခ ‘ခမ္မိဏ္ဍသိ’ (ဗျာ—ရသေ့ရဟန်း)ကို ‘ခမ္မိပြဘာတ်’ (ဗျာ—ပရိဗိုဇ်ရဟန်း)ကို မကော်ခရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ အဓိပ္ပါယ်ဂွံချိုက်ပေင်ဂ် ‘ခမ္မိသင်’ ဟိုမွဲးဟေင် ဂွံဒ်အဓိပ္ပါယ်ဗတ်ဗျာ ‘ရဟန်း သံဃာ’ ရ။ ဆ ‘ခမ္မိ’ သွးမွဲမဝေင်ဂ် ဒေုဟွံဒ်အဓိပ္ပါယ် ‘ရဟန်းသံဃာ’ ရ။ ‘ခမ္မိ’ မွဲးဂ် ဗတ်ဘာ သာဗျာ ဆ ‘ရဟန်း’ ဟေင် မဂပ်ဂပ်ကိုအဓိပ္ပါယ်ရ။ ‘ရဟန်းသံဃာ’ ကိုအဓိပ္ပါယ်ဟွံထေက်။

ပွဲခေတ်ပိုတွဲဏအ် အဓိပ္ပါယ်ဇာပ်မွဲဟ်မတိတ်ဂ် မူရောမွဲး ဝေါဟာရ ‘ခမ္မိ’ ဏအ်ဂ် ဒ်ပိုဒ်နာမ်မဲ့တဲ မွဲအဓိပ္ပါယ် ‘လကျာ်မဟွံသေင်ကိုထိုသာမဏီ’ ဂ် မကော်ခ ‘ခမ္မိ’ ရ။ ဆဝွံဟေင် မဒ်အဓိပ္ပါယ်ညး ဂမ္တိုင်တီရ။ ဒးကိုအဓိပ္ပါယ်ဗတ်ဗျာမွဲး ‘ပဉ္စဒး’/‘ရဟန်း’၊ ဒးကိုအဓိပ္ပါယ်ဗတ်အေဂံလိက်မွဲး အတိုင်အာ ဟာလီဒေ မကိုလဝ်ဂ်ဟေင် ဒ်တ a fully ordained monk ရ။ ဆဝွံဟေင် မဒ်အဓိပ္ပါယ်ညးဂမ္တိုင် မတိလဝ်ရ။

ဟိုတ်ဂ်ရ အဓိပ္ပါယ်မဗျိုက်တို့ဒိုင်နွံဂ် ထေက်ကိုဒးဗွံက်ပွဲတ်ရောင်။ ဗွဲစွတ်မွဲးဂ် ဝေါဟာရ ‘ခမ္မိ’ ဝွံ ဗွဲ ဒဒ်ပိုဒ်နာမ်မဲ့ကို အတိုင်အာဟာလီဒေမကိုလဝ်ဂ်ရ ဗွဲဒဒ်ပိုဒ်ကြိယာမဲ့ကို ရပ်စပ်စကာမာန်ဟေင်ရ။ အ ဓိပ္ပါယ်မွဲဟ်တီအောန် (ဝါ) အဓိပ္ပါယ်မဗျိုက်တို့ဒိုင်ဂ် မူရောမွဲး (၁) ‘ခမ္မိ’ မွဲးဝွံ သိုကိုပယင်(ဗျာ— ပဉ္စဒး) သိုကိုထိုသာမဏီ(ဗျာ—ကိုရင်/ရှင်သာမဏေ) လုပ်လွှတ်အိုတ်ရ။ ‘ခမ္မိ’ မွဲးဝွံ ဒးကိုအဓိပ္ပါယ် ဗတ်အေဂံလိက်မွဲး “monks in general” ရ။ “fully ordained monks” ကို “novice monks” ကို လုပ်လွှတ်အိုတ်ရ။ “ယွံခမ္မိတအ်” ကျာ်တြဲမဟိုကော်တဂ် ခမ္မိပယင်ကို ထိုသာမဏီကို ခမ္မိတြုံ ကို ခမ္မိဗြဲကို လုပ်လွှတ်သိုဖအိုတ်ရ။ (၂) ဝေါဟာရ ‘ခမ္မိ’ ဗွဲဒဒ်ပိုဒ်ကြိယာဂ်တုန် မွဲအဓိပ္ပါယ် ‘သွ ကိုလကျာ်’/‘သွကိုခမ္မိ’/‘သွကိုထိုသာမဏီ’ ရ။ မဒ်ကြိယာကာရိုတ်မဲ့ရ။ ဗတ်ဘာသာဗျာမွဲး ‘ရ ဟန်းဝတ်စေသည်—ရဟန်းပြုပေးသည်’/ ‘ဘုန်းကြီးဝတ်စေသည်’/ ‘သာမဏေပြုပေးသည်—ကိုရင် ဝတ်စေသည်’ မဒ်ရ။ “ခမ္မိကျေံ ကောန်ဇွာ်မွဲ” ယဝ်သွး ဒ်အဓိပ္ပါယ် “သွကိုသာမဏီ (ဝါ) သွကို ထို ကုကောန်ဇွာ်ဂ်” ဒးကေတ်အဓိပ္ပါယ်ရ။ “ခမ္မိကျေံမွဲးမွဲဟ်မဲ့” ယဝ်သွး ဒ်အဓိပ္ပါယ် “သွကိုပ ယင် (ဝါ) သွကိုခမ္မိ ကုမွဲးမွဲဟ်ဂ်” ကေတ်အဓိပ္ပါယ်မာန်ရ။ ဝါကျပယိုက်ဂမ္တိုင်ဗွဲသွဝ်ဝွံ ဩဝ်လုတ် ရံင်ညိ။

ခမီ - (နာမ်) ဗွဲအဓိပ္ပါယ် ‘သာမဏီ’

- (ကုမာရကဿပ) အာယုက်ဒ်ထပ်သွာ်တံ တိတ်ပက္ခေခမီ ဇရောင်ကျော်တြဲရ၊ ပင်အာယုက်စါ နှောသွာ်တဲ ဝံဒ်ပယဇ်ရ၊ ကြံဝံ ဆိုက်ဗွက်ပဲအဘိဝေတဲ မှုံရမျှာင်မစိစောန်လောန် ဝံဒ်အွာ ဓမ္မကထိုက်ရ။ (၅၅၀။ ၉-၁၂။ ပ-၄၀။ အစောံ)။ ပဲ့မူဗွာ/ ကုမာရကဿပသည် ခုနစ် နှစ်ရှိလတ်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံတော်ဝယ် သာမဏောပြု၍ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့် လတ်သော် ပဉ္စင်းအဖြစ်ကိုရ၍ ကာလရှည်လတ်သော် ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဆန်း ကြယ်စွာတရားဟောတတ်သော ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ (၅၅၀။ ပ-၇၅။ ညောင်ကန်။) ပဲ့မူအင်္ဂလိက်/ At the age of seven he was admitted a novice under the Master, and a full Brother when he was old enough. As time went on, he waxed famous among the expounders of the Truth. (The Jataka: Vol. I & II: Book I: p-38)
- ဗမ္မားပြာပ်တိတ်အာကိုကျော်တဲ အာတ်ဒ်ခမီကိုကျော်တြဲရ။ ကျော်တြဲကိုပခမီရ။ မဒ်ခမီ မဒ်ပ ယျဇ်တဲ ကမြဝိပဿနာ ဗွတ်မဲဗတံက် ဝံဒ်အရုန်ရ။ (၅၅၀။ ၉-၈၆။ ပ-၂၇၃။ အစောံ)။ ပဲ့ မူဗွာ/ ထိုပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်သို့သွား၍ ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင်းပန်လျှင် သာမဏောအဖြစ်ကို၎င်း ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို၎င်းရ၍ မလွတ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဝိပဿ နာကိုပွားစေ၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်လျှင် ---။ (၅၅၀။ ပ-၄၀၉။ ညောင်ကန်။) ပဲ့မူ အင်္ဂလိက်/ He came to the Master and asked to be admitted to the Brotherhood. After admission to the lower and higher orders, he won by application spiritual insight and became an Arahat, -----. (The Jataka: Vol. I & II: Book I: p-214)

ခမီ - (ကြိယာ) ဗွဲအဓိပ္ပါယ် ‘သွက္ခိထပိသာမဏီ’ (ခါ) ‘သွက္ခိခမီပယဇ်’
 သာမဏောပြုပေးသည်/ ရှင်ပြုပေးသည်။ ပဉ္စင်းပြုပေးသည်။
to ordain as a novice or a Brother/monk

- “ယံတီလမ္ပိုဝိန်၊ ဂလာန်ဗရုထမိုက်က် လွက်ခေဝံက္ခေဗွန်အာညိရအံ။ ခမီက္ခေအဲဗိုက်ညိရအံ” သမ္မေဟ်ဂးတဲ ကျော်တြဲကိုပက္ခေခမီရ။ ဝံဒ်သာမဏီ ဝံဒ်ပယဇ်တဲ ကွေ့စိုတ်ပွပ်ဝေခမီ ဗွတ်မ သုန်တရဲတဲ ဝံဒ်အရုန်ရ။ (၅၅၀။ ၉-၁၇၁။ ပ-၄၈၈။ အစောံ)။ ပဲ့မူဗွာ/ “အရှင်ဘုရား၊ ဖြစ်သောကောင်းသော အသံမည်သည်ကို ကွယ်စိမ့်သောငှာမသင့်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းပြုလို သည်ဖြစ်၍ လာပါသည်” ဟုလျှောက်၏။ ထိုဒါယကာသည် ရှင်အဖြစ်ကို၎င်း ပဉ္စင်းအဖြစ် ကို၎င်းရ၍ ကောင်းစွာကျင့်သည်ဖြစ်၍ မကြာမြင့်မီသာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၏။ (၅၅၀။ ၃-၉၀။ ညောင်ကန်။) ပဲ့မူအင်္ဂလိက်/ “What brings you back here again?” (the Master asked.) The man told him about it, adding, “A lucky speech, Sir, must not be neglected. So here I am, and I wish to become a hermit.” Then he received the lesser and the greater orders, and lived a

good life; and very soon he attained to sainthood. (The Jataka: Vol. I & II: Book II: p-44)

- ကောန်ငှာညးကွာန်မွဲဂ် ခမီဗျုဂ် ခမီကွေံတဲ တွေဟ်တက်လက်ဇဲတဲ ခဲရံဒဲကွေံရ။ (၅၅၀။ ၉-၃၆၅။ ဒု-၃၃၀။ အစွောံ)။ ပဲမူဗွာ/ ထိုရဟန်းကြီးသည် ဤမည်သောရွာသူ သားငယ်ကို ရဟန်းပြု၍ ဆဲရေးရိုက်ပုတ်၏။ သာမဏေငယ်သည် ပြေး၍ လူထွက်၏။ (၅၅၀။ ၀-၆၉။ ညောင်ကန်။) (ခမီကွေံ = ရဟန်းပြုပေးသည်) ပဲမူအေင်္ဂလိက်/ --- the old man after **ordaining** a village lad abuses and strikes him. The lad escaped and returned to the world. (The Jataka: Vol. III & IV: Book V: p-130)
- ခမီဗျုဂ်တုန် ခမီကွေံကောန်ငှာမွဲရ။ သာမဏီဂ် ကွေံခိုတ်ဥပကာခမီဗျုဂ် နကိဂဇေဟ် ဟေင်ရ။ နွဲပဲကာလမွဲတဲ သာမဏီဂ်ယဲတဲ ပကွေံကာဂစိုတ်ရ။ ဟိုတ်နူသာမဏီဂ် ပကွေံ ကာဂစိုတ်တဲ ထေရ်ဗျုဂ် ကွေံဒ်ယဲပူမတ်ရ။ နယွာံမဇ္ဇေဂ် ထေရ်ဗျုဂ်ဂတေဝ်ယံတဲ ---။ (၅၅၀။ ၉-၃၇၂။ ဒု-၃၄၇။ အစွောံ)။ ပဲမူဗွာ/ ထိုရဟန်းကြီးသည် တစ်ယောက်သောသူ ငယ်ကို သာမဏေပြုသတတ်။ သာမဏေသည် ထိုရဟန်းကြီးကို ရိုသေစွာလုပ်ကျွေး၍ နောက်အဖို့၌ မချမ်းသာသဖြင့် သေ၏။ သာမဏေသေလွန်လတ်သော် ရဟန်းကြီးသည် သောက၌တည်သည်ဖြစ်၍ သည်းစွာသောအသံဖြင့် ငိုကြွေးလျက် လှည့်လည်၏။ (၅၅၀။ ၀-၉၂။ ညောင်ကန်။) ပဲမူအေင်္ဂလိက်/ This story the Master, whilst dwelling at Jetavana, told about a certain elder. It is said that he admitted a youth to orders, and that this **novice**, after ministering to him zealously, by and bye fell sick and died. The old man overcome with grief at the youth's death went about loudly lamenting. (The Jataka: Vol. III & IV: Book V: p-140)
- မှာထေရ်ဗျုဂ် ခမီလင်သာမဏေမွဲတဲ သာမဏေဂ် ကွေံခိုတ်ဥပကာထေရ်ဗျုဂ် ဗွဲမလောန် သန်ဟေင်ရ။ သာမဏေဂ် ကွေံဒ်ယဲတဲ ပကွေံကာဂစိုတ်ရ။ ဟိုတ်နူသာမဏေဂ် ပကွေံကာဂ စိုတ်ဂ်ရ ထေရ်ဗျုဂ်ကွေံဒ်ယဲပူမတ်တဲ ယံဒက်ဒန်တဲ ရှေင်တရ။ (၅၅၀။ ၉-၄၁၀။ ဒု-၅၁၁။ အစွောံ)။ ပဲမူဗွာ/ ထိုရဟန်းကြီးသည် တစ်ယောက်သောသာမဏေကို ရှင်ပြုစေ သတတ်။ ထိုသာမဏေသည် ထိုရဟန်းကြီးအား ကျေးဇူးပြုသည်ဖြစ်၍ ထိုသို့သဘောရှိ သောရောဂါဖြင့် သေ၏။ ထိုရဟန်းကြီးသည် ထိုသာမဏေသေသည်ရှိသော် ငိုကြွေးမြည် တမ်းလျက် သွား၏။ (၅၅၀။ ၀-၃၄၂။ ညောင်ကန်။) ပဲမူအေင်္ဂလိက်/ The Master told this while dwelling at Jetavana, about a certain old Brother. The story was that this Brother **ordained** a novice, who waited on him but soon died of a fatal disease. The old man went about weeping and wailing for his death. (The Jataka: Vol. III & IV: Book VII: p-235)

- ကောန်ဂကူမဲ့ ပဲ့ချင်သာရင့်ကို မိင်တင့်ဝေကျင်တြဲတဲ “ပဒတ်ပဲ့သို့ကိုန်ဝှံဂှ် ဟံဂပ်ဂပ်ရ။ ဒေတ်ဗြဟ္မဇိုတဲ တွဟ်နသေ့ပလိုတ်ကွေဒဒိုက်သံသာ ပဲ့သာသနာကျင်တြဲဝှံဂှ် ပခမီတဲ လ အိတ်ဒဒိုက်ဟေင် အဲဒေတ်ညိ” ချပ်တဲ လသာစွဲလင်ကောန်သမ္ဘာတဲ တိတ်အာတ်ဒဒိုက်ခမီကို ကျင်တြဲရ။ ကျင်ကိုညးခမီကွေရ။ (၅၅၀။ ၆-၄၂၃။ ဒု-၅၇၂။ အစောံ)။ ပဲ့မူဗျာ/ သာဝတ္ထိ ပြည်၌ တစ်ယောက်သောအမျိုးသားသည် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကိုနာရ၍ “စင်စစ်ပြည့်စုံသော စင်စစ်ဖြူစင်သော မြတ်သောအကျင့်ကို အိမ်ရာထောင်သော လူ၏ ဘောင်၌နေသဖြင့် ကျင့်အံ့သောငှာ မတတ်ကောင်း။ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေတတ် သော သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြု၍ ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုအံ့” ဟု အိမ်ရာစည်းစိမ်ဥစ္စာကို သားမယားတို့အား ဆောင်နှင်း၍ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားအား ရ ဟန်းအဖြစ်ကို တောင်းသတတ်။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ထိုအမျိုးသားအား ရ ဟန်းအဖြစ်ကို ပေးစေတော်မူ၏။ (၅၅၀။ တ-၄၅၁/၄၅၂။ ညောင်ကန်။) (ခမီကွေံ = to ordain)

(((((((((((((((())))))))))))))))

ခိုဟ်။ ခမိဟ်။ ခမိုဟ်။

ဝေါဟာရဏအိန် နံပင်မအခပ်တွဟ်ဟ်သ်မချူတ်ဂှ် ဝှံညာတ်ကေတ်ပဲ့လိက်မန်တြဲရ။ ‘ခိုဟ်’ ကို၊ ‘ခမိဟ်’ ကို၊ ‘ခမိုဟ်’ ကို၊ ‘ကမိုဟ်’ ကို၊ ‘ဂမိုဟ်’ ကို၊ ‘ဂမိဟ်’ ကို၊ သာ်ဝှံ နံပင်မအခပ် တွဟ်တွဟ်သ် နွံတ်ရ။ ညးချူလင်နကိုလက်သန်ကွက်(၂)ဂှ် တွဟ်နပပြာကတ်ကို အခပ်ဒတိတ်ရမ် သာင်ထတ် ရမ်သာင်ဗျန်အယောသရ။ ပဲ့အဘိခါန်အွာဟာလီဒေဂှ် ဝေါဟာရ ‘ခမိဟ်’ ဝှံ ညးထွး လင်ဒိုနာမဝိသေသနမဲ့တဲ ညးကိုလင်အမိပ္ပါယ် adj. fine, nice; well to do, prosperous ရ။

နလညာတ်အဲမူး ဝေါဟာရဏအိန် ခေံပြင်လှာဲပွတ်တိတ်ကျင် နူဝေါဟာရ ‘ခိုဟ်’ ရ။ နဲမပြင်လှာဲတုန် ပဲ့ဝေါဟာရ ‘ခိုဟ်’ ဂှ် ကွက်စုတ်ကွက်(မ) ဗွဲလက်သန်(၉)တဲ ထေက်ကိုခေံဒဒိုတ် ‘ခိုဟ်’ ကို လေင် လက်သန်ဇေက်ခိုင်(၂)ဂှ် ကွေံအာတဲ (ဝါ) ခိုင်ပိုတ်အာတဲ ဒိုကျင် ‘ခိုဟ်’/‘ခမိဟ်’ ရ။ အ မိပ္ပါယ်ဝေါဟာရ ‘ခိုဟ်’/‘ခမိဟ်’ ဝှံတုန်လေင် တုပ်သွဟ်ဒိုင်ကိုအမိပ္ပါယ်ဝေါဟာရ ‘ခိုဟ်’ ဝှံကိုရ။ ဝေါဟာရဝှံ ဗွဲမဂှိုင်ဝှံဆိုကေတ် နဒဒိုနာမဝိသေသနရ။ နဲမပြင်လှာဲခိုင်ပိုတ်အာ ညံင်သာဏအိန် ဒးထွးဥပမာမူး မပွဲကိုဝေါဟာရဂမ္တိုင် ‘ခိုဟ်’၊ ‘လို’၊ ‘ဒိုဟ်’၊ ‘တိုန်’၊ ‘လိုန်’၊ ‘ပိုက်’၊ ‘ရိုဟ်’ တအိန် နူဒဒိုကြိယာ ပဲ့မပြင်လှာဲဒဒိုနာမိန် ပြင်လှာဲအာနနဲသ်ဝှံရ။